

Regelbunden tillsyn i Hållsta skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–5

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Eskilstuna kommun och besökt Hållsta skola den 5 november 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns i separata material och på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

På de punkter där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 3 juni 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Hållsta skola, dels den information som samlats in under besöket. I Hållsta skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet/verksamheten

Tabell 1: Antal elever på Hållsta skola

Skolan/verksamheten	Antal elever
Förskoleklass	14
Grundskola	99

Källa: Uppgifter från skolan

Hållsta skola ligger nära skog och natur cirka 1 mil söder om Eskilstuna centrum. Utbildningen i Hållsta skola omfattar förskola, förskoleklass, grundskola årskurs 1-5 samt skolbarnsomsorg. Förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen inspekteras endast på kommunnivå och behandlas således inte i denna rapport.

Hållsta skola består av förskoleklass samt fem klasser bestående av en klass per årskurs i årskurs 1–3 och två åldersblandade klasser i årskurs 4–5.

Skolans personal bildar en arbetsenhet och skolan ingår i Skogstorps Barn- och utbildningsområde. Ledningsgruppen i Skogstorps barn- och utbildningsområde består av rektor och fyra biträdande rektorer.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs.

1 Kunskaper

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 2: Måluppfyllelse i årskurs 5

	Hållsta skola					Riket
	2003	2004	2005	2006	2007	2007
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	.	.	.	.	.	.

. = Uppgift saknas

Kommentar och bedömning:

Skolan ska enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. För varje ämne finns en kursplan där de mål som undervisningen skall sträva mot, och de mål som eleverna skall ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret anges. Mål att uppnå anger den miniminivå av kunskaper som alla elever ska uppnå det femte respektive det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleven ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Målen uttrycker därmed en grundläggande kunskapsnivå i ämnet vid dessa tidpunkter.

I Hållsta skola redovisas den sammanvägda måluppfyllelsen för årskurs 5 i ämnena matematik, svenska och engelska. År 2007 nådde 96 procent av skolans elever målen för årskurs 5 i dessa ämnen. För övriga ämnen finns ingen måluppfyllelse angiven. Skolinspektionen kan därför inte göra någon bedömning av skolans samlade kunskapsresultat.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

- 1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, ska läraren bl.a. utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn.

Av dokumentanalys och intervjuer framkommer att lärarna på Hållsta skola inte gör någon systematisk uppföljning av den enskilda elevens kunskapsresultat i samtliga ämnen i årskurs 1–5.

Åtgärder behöver genomföras för att förbättra uppföljningen av elevens kunskapsutveckling i samtliga ämnen i årskurs 1–5.

- 1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.2.3 Lärarna upprättar en framtidsytande individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt grundskoleförordningen, i sin lydelse före den 15 juli 2008, ska läraren i en framtidsytande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Av de individuella utvecklingsplaner som inspektörerna tagit del av framkommer att planerna huvudsakligen utgår från en nulägesbeskrivning i svenska, matematik och engelska samt att mål sätts upp inom dessa ämnen.

Åtgärder behöver genomföras för att förbättra arbetet med skolans individuella utvecklingsplaner.

Skolinspektionen vill också peka på att från och med den 15 juli 2008 har bestämmelsen i 7 kap 2 § grundskoleförordningen om individuell utvecklingsplan bland annat ändrats på så sätt att en sådan plan inte enbart ska vara framåtsyftande. Den ska också innehålla omdömen om elevens kunskapsutveckling i varje ämne. Dessa omdömen får vara betygsliknande men de bör anpassas till elevernas ålder och förutsättningar. Det är rektorn som beslutar om den närmare utformningen. Planen får också innehålla annan information om elevens skolgång om rektorn beslutar detta. Se vidare Skolverkets allmänna råd 2008 om den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

- 1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs

Motivering
Ej relevant

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

- 1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

- 1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.3. Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas. I Hållsta skola utarbetas åtgärdsprogram för elever som är i behov av särskilt stöd. Det framkommer dock att i de åtgärdsprogram som utarbetas finns brister när det gäller beskrivningen av vilka elevens behov är. Detta behöver åtgärdas.

2 Normer och värden

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

8 (13)

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Planen ska syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Planen ska årligen följas upp och ses över. Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Därefter gäller i stället 14 a kap. skollagen (1985:1100, ändrad genom 2008:571) och den nya diskrimineringslagen (2008:567).

Detta innebär att skolorna från och med den 1 januari 2009 ska beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det finns inget som hindrar att skolan/verksamheten för samman de planer som ska upprättas till ett dokument.

I Hållsta skolas likabehandlingsplan är skolans förebyggande arbete och uppföljande insatser tydligt beskrivna. Likabehandlingsplanen har dock inte, utifrån en aktuell kartläggning, någon specifik redovisning av verksamhetens behov.

Åtgärder behöver genomföras så att likabehandlingsplanen årligen utformas för att fungera ändamålsenligt efter Hållsta skolas behov, samt att skolan i arbetet med likabehandlingsplanen säkerställer att förordningens krav på elevers medverkan uppfylls.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som

omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

I bilaga till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Enligt grundskoleförordningen anges i timplanen bl.a. antalet timmar för ämnen och elevens val och det totalt garanterade antalet timmar (garanterad undervisningstid). Vidare anges i grundskoleförordningen att det för varje ämne finns en kursplan där det anges mål att sträva mot samt de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret.

Enligt timplanen för Hållsta skola får eleverna undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap först i årskurs 6.

Åtgärder behöver genomföras för att, i enlighet med den nationella kursplanen, ge eleverna förutsättningar att nå målen i ämnet hem- och konsumentkunskap i årskurs 5.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val.

I timplanen för Hållsta skola anges tid för elevens val i årskurs 5. Av intervjuer framkommer dock att elevens val inte erbjuds på skolan.

10 (13)

Åtgärder behöver genomföras så att eleverna på Hållsta skola erbjuds elevens val i enlighet med den nationella timplanen.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs

Motivering

Ej relevant

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

- 3.3.1 Rektorn är förtrogen med verksamheten och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt skollagen ska det för ledningen av utbildningen i skolorna finnas rektorer. Rektorn ska hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Hållsta skola bildar tillsammans med Näshulta skola och Skogstorpsskolan ett rektorsområde. Området leds av en rektor och tre biträdande rektorer. I rektorsområdet finns en gemensam ledningsstruktur och rektorns ambition är att personalen ska arbeta mot samma mål. Verksamhetsbeskrivningar samlas in från samtliga arbetslag och ligger till grund för den gemensamma kvalitetsredovisningen.

Genom intervjuer med rektorn och lärare framkommer att rektorn har bristande förutsättning att hålla sig förtrogen med arbetet i skolan samt med de resultat som verksamheten i Hållsta skola leder till. Skolinspektionen bedömer därför att åtgärder behövs för att rektorn ska hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet.

- 3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt grundskoleförordningen ska rektorn bl.a. ingå som ledamot i elevvårdskonferensen. Rektorn har rätt att i undantagsfall utse annan än sig själv till ordförande i elevvårdskonferensen. Det är dock viktigt att möjligheten inte används i en sådan omfattning att man i praktiken kringgår bestämmelserna. På Hållsta skola deltar en biträdande rektor i stället för rektorn i elevvårdskonferenserna. Detta behöver åtgärdas.

12 (13)

- 3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

- 3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt provas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder provas och utvecklas. Rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

I intervjuer och dokumentanalys framkommer det att det på Hållsta skola inte görs någon övergripande uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen i förhållande till de nationella målen i årskurs 5, vilket måste åtgärdas.

- 3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de

nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Inspektörerna har tagit del av Hållsta skolas kvalitetsredovisning för 2007. Kvalitetsredovisningen redovisar huvudsakligen bedömningar för hela Skogstorps barn- och utbildningsområde och lyfter i mindre grad fram Hållsta skolas egen verksamhet. Beträffande uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten redovisas måluppfyllelsen i årskurs 5 endast i ämnena svenska, matematik och engelska.

Åtgärder behöver genomföras för att för att synliggöra Hållsta skolas förutsättningar så att kvalitetsredovisningen i högre utsträckning beskriver och bedömer Hållsta skolas verksamhet. Enligt Skolinspektionens bedömning innehåller kvalitetsredovisningen även en alltför begränsad uppföljning och utvärdering av Hållsta skolas kunskapsresultat, vilket måste åtgärdas.

Datum

Ort

2009-03-03

Linköping

Lena Stadler

Sara Westlund